

Technische resultaten opfokvleeskuikenouderdieren met ongekapte snavels

J W van der Haar, onderzoeker vermeerdering

In verband met de problematiek bij het achterwege laten van ingrepen bij pluimvee, heeft het Praktijkonderzoek Pluimveehouderij “Het Spelderholt” (PP) een koppel vleeskuikenouderdieren opgefokt waarbij een aantal verschillende ingrepen wel of niet zijn uitgevoerd. Het achterwege laten van het snavelkappen zou in de opfokperiode al een effect op de technische resultaten kunnen hebben. In dit artikel wordt besproken wat de invloed was van het wel of niet verkorten van de snavels (snavelkappen) op de technische resultaten in de opfokperiode.

Inleiding

Door de invoering van het Ingrepenbesluit krijgt de vermeerderingssector op korte termijn te maken met een verbod op een aantal ingrepen. Het achterwege laten van het dubben van de kammen van hanen zal waarschijnlijk weinig problemen opleveren. Dat ligt anders bij het achterwege laten van de ingrepen aan snavels, poten en tenen bij de hanen. Het achterwege laten van alle ingrepen bij de hanen kan leiden tot forse veer- en huidbeschadigingen en meer uitval bij de hennen. Het achterwege laten van een of twee van deze ingrepen geeft mogelijk geen of slechts een geringe toename in de huid- en veerbeschadiging, ten opzichte van de situatie waarbij alle ingrepen worden uitgevoerd. Bij de hanen zijn daarom verschillende combinaties van ingrepen uitgevoerd, om de ontbrekende informatie te verkrijgen. In de legperiode zal het effect van het achterwege laten van de ingrepen aan de tenen en de poten van de hanen duidelijk worden.

Onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd met een koppel van 3510 opfokhennen en 635 opfokhanen (Ross 208). Van deze dieren was een deel bestemd voor het onderzoek naar de effecten van het Ingrepenbesluit. Een ander deel was bestemd voor het onderzoek naar emissiearme huisvestingssystemen. Bij de dieren bestemd voor dat onderzoek werden de gangbare ingrepen gewoon toegepast.

Voor beide onderzoeken zijn gekapte hennen opgefokt, zes afdelingen met 448 hennen per afdeling. Daarnaast zijn in twee afdelingen ongekapte hennen opgefokt, 410 hennen per afdeling. Er zijn ook gekapte hanen opgefokt, verdeeld over een afdeling met 317 hanen en een subafdeling van een opgesplitste afdeling met 186 hanen. In de andere subafdeling zijn 132 hanen opgefokt met ongekapte snavels.

Voor het onderzoek naar de effecten van het Ingrepenbesluit zijn hanen opgefokt met onbehandelde kammen. Bij deze hanen zijn verschillende andere ingrepen wel of niet uitgevoerd. Samen met het wel of niet snavelkappen waren er acht groepen hanen met verschillende ingrepen. In de opfokperiode werd van het wel of niet uitvoeren van ingrepen aan tenen en poten geen effect verwacht, zodat deze dieren bij elkaar zijn geplaatst.

Alle dieren zijn opgefokt in een donkerstal die mechanisch werd geventileerd door middel van nokventilatoren. De stal werd verwarmd met behulp van een CV-installatie. Voor de verlichting werden TL-lampen gebruikt.

Het voer werd in voerpannen verstrekt en het water in rondrinkers. In de legperiode krijgen de dieren het water via drinknippels. Om de dieren in de opfokperiode al aan drinknippels te laten wennen, waren er vanaf zes weken leeftijd naast de rondrinkers ook drinknippels aanwezig.

Dagelijks kregen de dieren gedoseerde porties voer en water verstrekt, tweemaal zoveel water als voer. Daarnaast werd dagelijks per dier twee gram tarwe in het strooisel gestrooid.

Er werd een lichtschema van 8 uur licht en 16 donker aangehouden.

Vanaf zes weken leeftijd hadden de dieren "bokjes" met zitstokken tot hun beschikking. De zitstokken waren bedoeld om de dieren ervaringen op te laten doen met het overbruggen van niveauverschillen. De zitstokken gaven de dieren ook meer mogelijkheden om te vluchten voor andere dieren. Op 18 weken leeftijd zijn de dieren overgeplaatst naar de legstal.

Resultaten

Bij de ongekapte hennen zijn vier hennen uitgevallen door pikkerij, twee waren op de kop gepikt en twee op de rug bij de staart. Zoals uit de resultaten in tabel 1 blijkt komt dat overeen met een uitvalspercentage van 0,5 procent. Hierbij moet er rekening mee worden gehouden dat de uitvalscijfers zijn verzameld bij groepen met een gering aantal dieren.

De pikkerij ontstond toen de dieren vier weken oud waren, toen zij nieuwe veren kregen. Om meer uitval door pikkerij te voorkomen is de lichtintensiteit op dat moment bij alle dieren teruggebracht van 50 naar 5 Lux, gemeten in het midden van de afdeling op dierhoogte. Daarna zijn geen dieren meer uitgevallen door pikkerij, maar nog wel een dier dat licht aangepikt was. Dit dier is behandeld met violetspray. Naast verlagen van de lichtintensiteit is er graan in het strooisel gestrooid. De versterking van graan (tarwe) had als doel de dieren te stimuleren in het bodempikken en scharrelkrabben.

De ongekapte hennen hadden op 17 weken het hoogste lichaamsgewicht (zie tabel 1). De oorzaak hiervan is waarschijnlijk de iets hogere voergift die aan deze hennen is verstrekt.

De uniformiteit was bij de ongekapte hennen het hoogst. Dat is mogelijk een gevolg van de beschikbare ruimte aan de voerpan. Bij de ongekapte hennen was er gemiddeld één voerpan beschikbaar per

10,3 hennen, bij de gekapte hennen was dat 11,2 hennen per voerpan.

In tabel 2 staan de resultaten van de hennen behaald in de periode van 0 tot 17 weken leeftijd.

Bij de hennen met de ongekapte snavels is er één dier uitgevallen die op de kop gepikt was. Dat was op hetzelfde tijdstip als dat er bij de hennen uitval was door pikkerij. De lichtintensiteit is ook bij de hennen verlaagd van 50 naar 5 Lux. Daarna trad geen uitval meer op door pikkerij.

De ongekapte hennen waren gehuisvest in een aparte subafdeling door een afdeling op te splitsen. De gekapte hennen in de ene subafdeling en de ongekapte hennen in de andere subafdeling kregen het voer verstrekt via één voercircuit. Tot de leeftijd van tien weken bleef de groei bij de ongekapte hennen iets beneden de norm van het fokbedrijf. Bij de ongekapte hennen zijn de voerpannen toen afgesteld op een iets hoger voerniveau. Daarna zijn deze hennen wat meer gegroeid dan de norm. Zij hadden hierdoor op 17 weken leeftijd het hoogste lichaamsgewicht.

Bij de hennen was gemiddeld één voerpan beschikbaar per 14,4 hennen. Deze voerpanbezetting is vrij hoog, waardoor er veel competitie tijdens het vreten was. Dat kan een nadelige invloed hebben op de uniformiteit. Aangezien de ongekapte hennen over dezelfde ruimte beschikten bij de voerpan als de gekapte hennen, is niet goed te verklaren waarom de ongekapte hennen een betere uniformiteit hadden. Het ongekapte zijn, de kleinere groep en het hogere voerniveau in de voerpan, zijn factoren die mogelijk invloed hebben gehad.

Samenvatting

In deze proef zijn in totaal vier hennen en één haan uitgevallen door pikkerij.

Dit kwam alleen voor bij de dieren met de ongekapte snavels, op de leeftijd van vier weken. Op dat moment werd de lichtintensiteit verlaagd naar 5 Lux, waarna er geen uitval meer is geweest door pikkerij.

Tabel 1: Technische resultaten bij wel en niet gesnauwelkapte opfokhennen, in de periode van 0 tot 17 weken leeftijd.

	Gekapte snauvels	Ongekapte snauvels
<i>Uitval door pikkerij (%)</i>	0,0	0,5
<i>Overige uitval (%)</i>	3,2	3,0
<i>Lichaamsgewicht, 17 weken (g)</i>	1.898	1.926
<i>Uniformiteit op 7 weken leeftijd (+/- 20 % gem.)</i>	91,4	93,6
<i>Verstrekt voer per gemiddeld aanwezige hen</i>	6,46	6,53
<i>Vers trekt water per gemiddeld aanwezige hen</i>	12,66	12,73
<i>Water/voer- verhouding</i>	1,96	1,95

Tabel 2: Technische resultaten bij wel en niet gesnauwelkapte opfokhanen, in de periode van 0 tot 17 weken leeftijd.

	Gekapte snauvels	Ongekapte snauvels
<i>Uitval door pikkerij (%)</i>	0,0	0,8
<i>Overige uitval (%)</i>	4,8	5,3
<i>Lichaamsgewicht, 17 weken (g)</i>	2.504	2.554
<i>Uniformiteit op 7 weken leeftijd (+/- 20 % gem.)</i>	81,4	91,1
	Alle hanen	
<i>Verstrekt voer per gemiddeld aanwezige haan</i>		7,59
<i>Verstrekt water per gemiddeld aanwezige haan</i>		14,95
<i>Water/voer- verhouding</i>		1,97